

Zlatý roh

ZPRAVODAJ OBCE STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

KVĚTEN 1996

ČÍSLO 5

2 Kč

Výhod malého pohraničního styku mohou využít i chataři a rekreanti

V minulém čísle našeho zpravodaje jsme informovali o tom, že byla schválena smlouva mezi Českou a Polskou republikou o malém pohraničním styku, která vstoupila v platnost 19.2.1996. Upozorňujeme na skutečnost, že působnost smlouvy se dotýká i občanů, kteří mají v pásmu malého pohraničního styku pouze přechodný pobyt (např. chataři, chalupáři, rekreanti, apod.).

Občanům, kteří nemají ve svém občanském průkazu vyznačen přechodný pobyt v malém pohraničním pásmu, a přitom projeví zájem v rámci malého pohraničního styku Polsko navštívit, bude pro tento účel vydáno zvláštní potvrzení o přihlášení k přechodnému pobytu.

Rekreanti zapsaní v knize ubytovaných na některém rekreačním středisku a jednotliví návštěvníci, kteří podepíší čestné prohlášení o přechodném pobytu v obvodu naší obce, obdrží tato potvrzení na ohlašovně Obecního úřadu ve Starém Městě. Chataři a chalupáři si mohou nechat vyznačit přechodný pobyt v občanském průkaze nebo také obdrží zvláštní potvrzení.

□ (VP)

ZAKOTVÍ I U NÁS KLUB "PAMPELIŠKA" ?

V minulém roce se v Praze sešli první zájemci o zakládání klubů "P" v naší republice. Toto hnutí vzniklo v Kanadě, kde má už sedmdesátiletou tradici. Členy klubů jsou děti a mládež ve věku od 9 do 21 let. Každý člen klubu řeší individuálně projekt, který ho zajímá. Témata jsou velmi rozmanitá, např. chov zvířete, pěstování a aranžování květin, fotografování, první pomoc, vaření, ruční práce, rodokmeny, životní prostředí, různé problémy v obci apod. Člen klubu si vybere projekt a podle zájmu a možností na něm pracuje po celý rok. Projekt začíná v září a do konce září příštího roku se má úkol dokončit. Hodnocení projektů dostává ocenění. Dokončené projekty řešitelé mohou přihlásit do oblastní nebo republikové přehlídky. Ta

loňská proběhla v Humpolci za účasti 239 dětí a mládeže.

Kulturní dům ve Starém Městě nabízí klubovou místnost a veškeré informace o těchto klubech. Zajišťuje i metodický materiál.

□ V.V.

Oznamujeme občanům, kteří mají namontovaný vodoměr, že ve dnech 3.-4.5.1996 bude firma SVARMONT provádět odpočty vody. Žádáme ty občany, jichž se to týká, aby se v tyto dny pokud možno zdržovali doma. Děkujeme za pochopení.

OZNÁMENÍ

Uhelné sklady Hanušovice poskytují ve II. čtvrtletí 1996 všem domácnostem SLEVOU na dodávky ekologického hnědého uhlí - kosika a ořech.

Uhlí je třeba objednat do konce měsíce května 1996. V případě dostatečného množství objednávek lze zajistit rozvoz přímo z nádraží ve Starém Městě.

Cena: 94,- Kč/q koska

90,- Kč/q ořech

Doprava v místě: 5,- Kč/q

Zájemci se mohou přihlásit na Obecním úřadě ve Starém Městě u p. Peškové.

Ze zasedání obecní rady dne 25.3.1996

- 1) Firma KAROLÍNA z Poděbrad žádala o pronájem nebytových prostor v přízemí radnice (bývalé služebny Policie) od 1.5.1996 ke zřízení kanceláře firmy. Žádosti nelze vyhovět do doby, než budou dokončeny hydroizolace radnice.
- 2) Tajemník OÚ seznámil přítomné členy OR s nabídkami dvou firem na architektonickou studii stavby 87 bytových jednotek ve Starém Městě. Obsahem studie je přeřešení vstupů do objektů, barevné řešení fasád, zastřešení věžového domu, příjezdová komunikace s parkovacími

Z OBSAHU

- Zakotví i u nás klub "PAMPELIŠKA" ?
- Ze zasedání obecní rady
- Vráť se tetřívěk ?
- LESY ČR
- Prezentace politické strany
- Pohledy do minulosti
- Společenská kronika
- Mateřská školka informuje.
- Přehled meteorologických pozorování
- Pozvánka na divadlo.
- Soutěž
- Kino Staré Město pod Sněžníkem
- Rozpis utkání tj. Staré Město

plochami. Zároveň bude navrženo architektonické ztvárnění stávající zástavby v sídlišti Budovatelů.

- 3) Starosta obce přednesl informaci, že v místní části Nová Seninka bude ustaven občanský aktiv z místních hasičů, kteří mají jisté představy o jeho činnosti. Dále seznámil přítomné s obsahem zápisu ze schůze občanů Kunčic, kde bylo také projednáno zřízení pětičlenného občanského aktivu. I v Kunčicích již mají občané představy o práci aktivu a proto členové OR navrhuje, aby se některé z dalších zasedání obecní rady konalo v této místní části.
- 4) Mateřská škola nutně potřebuje řešit zahradu v Zemědělské ulici, hlavně její oplocení, údržbu, prolézačky, houpačky apod. OR navrhuje z bezpečnostních důvodů uzavřít branku do ulice Zemědělské, provést nejnutnější opravy a jinak nechat pozemek volně přístupný i pro děti z okolních domů.
- 5) Předseda bytové komise informoval o jednání této komise. Mimo jiné předložil seznam žadatelů o přidělení bytů v nové panelové zástavbě. V současné době je evidováno již téměř sto žádostí. Obecní rada upozorňuje bytovou komisi

na nutnost sestavení kritérií a okolností, které budou rozhodující pro přidělení bytů v 87 bytových jednotkách.

- 6) Rada projednala zápis z jednání stavební komise.
- 7) OR vzala na vědomí oznámení o konání předvolebního shromáždění KDU-ČSL na náměstí ve Starém Městě dne 19.5.1996.
- 8) V periodickém tisku byl zveřejněn inzerát, že Obec Staré Město hledá pediatra.
- 9) Členové OR diskutovali o možnosti zřídít v místním kině výstavní a prodejní síň - galerii.

Ze zasedání obecní rady 15.4.1996

- 1) Ligra a.s. Staré Město žádá o povolení k umístění reklamy na obecní parcele č. 1755/4 vedle hlavní silnice Hanušovice - Staré Město před odbočkou do Chrástic. OR souhlasí s pronájmem za roční paušální poplatek.
- 2) Byl zpracován znalecký posudek pro prodej kulturního domu v Kunčicích. Zájemce o odkoupení vypočtenou cenu akceptuje. OR doporučuje obecnímu zastupitelstvu vydat předběžný souhlas k prodeji za odhadní cenu.
- 3) Vedoucí školní stravovny ve Starém Městě navrhuje zvýšení finančních normativů na nákup potravin v důsledku nárůstu cen základních potravin s platností od 1.5.1996.
- 4) Ředitelka mateřské školy žádá o povolení k uzavření MŠ ve dnech od 29.7. do 18.8.1996 z důvodů čerpání řádné dovolené zaměstnanci a malování místností.
- 5) Členové obecní rady projednali žádost o pronájem parkoviště v Kunčicích od 1.12.1996 do 31.3.1997. OR doporučuje pronajmout parkoviště na celý rok za podmínky, že si žadatel sám bude provádět zimní údržbu a po dohodě s obecním úřadem umístí příslušné dopravní značky.
- 6) Jezdecká společnost Sněžník žádá o finanční příspěvek na pokrytí nákladů souvisejících se založením organizace (jedná se o registraci oddílu a správní poplatky). Obecní rada požaduje předložit seznam členů oddílu, plán činnosti a prokázané náklady na registraci.
- 7) Mateřská škola Staré Město žádá o poskytnutí finanční výpomoci na zakoupení lyží pro děti z MŠ. OR navrhuje zastupitelstvu uvolnit z rozpočtu asi 3 tis. Kč na zakoupení lyžařské výbavy. OR však bude následně požadovat seznam nakoupeného vybavení včetně pořizovacích cen.
- 8) Obecní rada schválila obecně závaznou vyhlášku Obce Staré Město č. 9 o koeficientu růstu nájemného z bytu v závislosti na velikosti obce. Pro období od 1.7.1996 do 30.6.1997 činí koeficient růstu nájemného z bytu 1,00 t.j. 7,49 Kč/m² v I. kategorii (dříve bylo 6,60 Kč/m²). V místních částech obce t.j. v Nové Senince, Chrásticích, Stříbrnicích, Kunčicích, Malém Vrbně a v osadě Květná bude o 10% nižší.
- 9) Obecní rada projednala nabídku průzkumu názoru obyvatel na aktuální otázky

rozvoje města, kterou zaslal MěÚ Loštice. OR se zadáním nabídky souhlasí.

- 10) Starosta obce určil volební sídla pro volební okrsky a žapisovatelky pro volební dny 31.5. a 1.6.1996. Členové obecní rady též určili plakátovací plochy pro předvolební kampaň, která započne 15 dnů před začátkem voleb: u nákupního střediska Jednota, naproti poště, u Kulturního domu, na Květné, ve všech místních částech obce na místech obvyklých. Je proto nutné znovu nainstalovat úřední desku ve Stříbrnicích. Tyto plochy musí být uklizeny do jednoho týdne po volbách.
- 11) Obecní rada projednala možnost výměny tří parcel v k.ú. Stříbrnice (majitelé jsou a.s. Ligra a Pozemkový fond) za jiné parcely v majetku obce pro zřízení parkoviště v této místní části. OR doporučuje zastupitelstvu vyslovit předběžný souhlas s převodem.
- 12) Z domů, které byly navrženy k prodeji, je devět přepsáno do majetku obce. Obecní zastupitelstvo by mělo jednat o tom, kdy bude prodej obecních bytů zahájen.
- 13) Na zveřejněné inzeráty, že obec hledá pediatra, reagovali tři zájemci. Zatím jako dočasné řešení bude ordinaci 1x týdně zajišťovat MUDr. Musílek ze Šumperka.
- 14) Starosta bude kontaktovat restaurátory k zajištění opravy poškozené barokní sochy u čerpací stanice PHM.
- 15) Od 1.6.1996 bude na trati ČD Hanušovice - Staré Město zaveden tzv. samoobslužný provoz. Bližší informace bude uveřejněna v příštím čísle Zlatého rohu.
- 16) Je nutné vyřešit využití předávací stanice na sídli. Budovatelů, která se pro vytápění 87 b.j. využívat nebude.
- 17) Obecní rada se zabývala využitím pozemku - parkoviště vedle domu č. 25 v rohu náměstí.
- 18) Obecní rada projednala zápis z jednání stavební komise. Z nově platné vyhlášky vyplývá, že nátery oken hradí společně majitel i nájemník. Okna v bytech se pak budou natírat pouze tam, kde se nájemník bude spolupodílet na úhradě finančních nákladů. Ostatní pak přearát na rok 1997, kdy by už měly být vyjasněny majetkoprávní vztahy k jednotlivým bytům. Výměnu plynových sporáků přesunout v maximální možné míře na rok 1997. Nyní řešit pouze havarijní případy. Existují čtyři možná řešení nedostatečné únosnosti skladu potravin ve školní jídelně. Provedení opravy včetně cenové nabídky bude zadáno odborným firmám.

Vrátí se tetřívěk ?

Otázky životního prostředí jsou skloňovány ve všech pádech. Devastace krajiny z minulých let je zřejmá. Jak lze negativní zásahy do životního prostředí u nás na Staroměstsku vyhodnotit? Příkladem může být výskyt tetřívky obecního.

I mladší pamětníci si vzpomenu, že tetřívka bylo možné potkat téměř kdekoli. Já jsem se s posledním veteránem setkal v

letech 1984 - 1986 nedaleko nad Kronfelzovem. Byl to smutný tok, protože v následujících letech jej už nikdo neviděl. Byl zřejmě poslední. Tehdy jsem si znovu uvědomil, jak se náš svět chová k přírodě. Bude tetřívěk dalším vytlačeným druhem ze Země? Pak je možné, že budou následovat další druhy a potom i člověk! Utěší nás, že naše generace ještě snad není na řadě?

Tento pták, dříve hojný v podhorských a horských oblastech, se dnes vyskytuje jen na několika málo lokalitách (Krušnohoří, Šumava, Jizerské hory).

Co způsobilo jeho úbytek? Z dřívějších záznamů je zřejmé, že v naší oblasti tetřívěk žil, i když zde bylo 2,5 krát více lidí a 3 krát více hospodářských zvířat. Základní zlom nastal se zavedením používání syntetických hnojiv a chemických ochranných látek v zemědělství. Změnilo se složení travních porostů, jejich rozmanitost byla chudší, zanikla přirozená luční společenstva, v nichž žilo velké množství drobných živočichů, kteří jsou především pro malá tetřívčí kuřátka důležitou potravou. O něco později byly u skotu zavedeny tzv. kooperační odchovy. Vysoká a neorganizovaná koncentrace zvířat snížila možnost vyhánění. Téměř volný pohyb velkých stád způsobil likvidaci hnízd v místech na rozhraní louky a lesa. Dalším rušivým zásahem do populace tetřívky byly rekultivace a meliorace. Ty ho definitivně vyhnaly z jeho obvyklých stanovišť, mokřadů a rešeliníšť. Likvidací rozptýlené zeleně snížily potravinovou nabídku (jehnědy, bobule apod.). Patrně zasáhly i další faktory: škodná, turistický ruch, rozorávání pozemků a jiné.

O znovuvyvolání (reintrodukcii) tetřívky do oblastí, kde se dříve vyskytoval, se v letech 1988 a 1990 pokusilo Myslívské sdružení Jindřichov. Bohužel neúspěšně. Chovatelé mladých tetřívčů dodali tetřívky pozdě, takže aklimatizace neproběhla úspěšně, a také poměr pohlaví byl zcela nevyhovující. Z vypuštěných tetřívčů se "neuchytili" pravděpodobně žádní.

Poslední tok, který jsem viděl, mi učaroval. Nechci se smířit s odchodem tak krásného a ušlechtilého ptáka. Věřím, že se vrátí. Ale proto je třeba mnohé udělat. Vidím v tom jeden ze směrů práce komise životního prostředí při obecním úřadě. Skupinka lidí si zde dala za úkol zmapovat stav životního prostředí na výskytu jednotlivých druhů rostlin a živočichů v okolí Starého Města.

Například konkrétně u tetřívky je potřeba zjistit stav populace v posledních letech: četnost výskytu jedinců, hnízdiště, zimoviště, tokaniště, případně současný výskyt ap. Bude nás těšit, když nám pomůžete ve shromažďování podrobných údajů. Na jejich základě můžeme vyhodnotit příčiny úbytku tetřívčí populace a posoudit, zda se může vrátit. Jsem optimista, a tak věřím, že ano. Například s podporou programu MZeČR na reintrodukcii tetřívky. Na příkladu tetřívky obecního lze dokumentovat nevhodnost, nesmyslnost, ba i škodlivost nedomyšlených zásahů do přirozených biotopů. A to by nám mělo být poučením !

□ M.H.

LESY ČR, s.p., lesní správa Hanušovice.

Dne 1.1.1992 byla zakládací listinou Ministerstva zemědělství ČR č.6677/91-100 ze dne 11.12.1991 založena organizace Lesy České republiky, státní podnik, se sídlem v Hradci Králové. V průběhu roku 1992 došlo postupně k odstátnění a transformaci všech podniků státních lesů v rámci ČR. K odstátnění a transformaci podniku Severomoravské státní lesy Krnov došlo k datu 1. 7. 1992, kdy se Lesní závod Hanušovice, jako organizační jednotka SmSL Krnov rozdělil na Lesy ČR s.p. lesní správu Hanušovice a Hanušovickou lesní a.s.

Lesy ČR (LČR):

- obhospodařují, spravují a chrání lesní pozemky a lesní porosty na nich, lesní cesty, provozní budovy, stavby a jiné pozemky, sloužící lesnímu hospodářství.
- prostřednictvím vybraných podnikatelských subjektů, příp. ve vlastní režii zajišťují provádění lesnických činností, zabezpečujících optimální plnění všech funkcí lesů.
- spravují určené vodní toky, vodohospodářská díla a zabezpečují lesotechnické meliorace a hrazení bystřin.
- vykonávají odbornou správu lesů ostatních vlastníků.
- pečují o plnění vodohospodářských, půdochranných, rekreačních a ost. společenských funkcí lesů.

Lesní správa Hanušovice spravuje cca 20.035 ha lesní půdy, která se nachází na 53 katastr. územích v obvodu působnosti 3 okresů, 2 městských a 10ti obecních úřadů. Jsou to lesy na západních úbočích Hrubého Jeseníku (Šerák, Kepník, Vozka, Černá stráň a Trojkámen), lesy Hanušovické a Staroměstské pahorkatiny, severní úbočí Jeřábu, masív Králíckého Sněžníku a lesy pod Suchým vrchem. Organizačně je lesní správa členěna na 13 revírů a ústředí se sídlem v Hanušovicích. Na lesní správě pracuje celkem 20 technickohospodářských pracovníků, z toho 7 na ústředí a 13 revírníků na revírech. Kromě uklízečky, topiče a pomocné síly, nezaměstnává lesní správa žádné dělnické profese. Lesnickou činnost na základě obchodní smlouvy vykonává na 12 revírech Hanušovická lesní a.s., na jednom Lesní společnost Královec v.o.s. Veškeré ostatní práce a služby jsou zajišťovány na objednávku nebo smlouvami o dílo. Kromě lesů lesní správa pečuje o 282 km lesních cest, 31 stavebních objektů pro bydlení, 4 ubytovny, 33 loveckých chat a 28 spec. staveb. Co se týká lesnické činnosti, lesní správa zajišťuje prostřednictvím svých dodavatelů v r. 1996 následující rozsah hlavních činností:

- těžba dříví 120.000 m³
- zalesňování sadbou 260 ha
- ochrana lesa proti zvěři 883 ha
- oplocenky 21 km
- ochrana lesa proti bušení a ost. 932 ha
- prořezávky 424 ha
- hnojení lesních porostů 1.624 ha

V dlouhodobém průměru je 70 % těžeb kalamitních, v posledních letech až 80 %, kdy hlavními škodlivými činiteli jsou kůrovci, vítr, sníh, zvěř a průmyslové imise, jejichž negativní vliv je znásobován značným množstvím návětrných porostních stěn vzniklých holosečným způsobem hospodaření v letech minulých. Převážná část lesů hřebenových partií hor je v různém stupni poškození prům. imisemi, zejm. západní návětrné expozice. Takto oslabené porosty jsou pak ve zvýšené míře napadány kůrovci, kteří jsou od r. 1992 kalamitně přemnoženi. Zastavení kůrovcové kalamity je prvořadým úkolem jak pracovníků LČR, tak dodavatelských firem. Druhovátá skladba našich lesů není nikterak pestrá. Zastoupení dřevin je následující:

smrk - 85 %, modřín - 2,6 %, jedle - 0,6 %, borovice - 0,2 %, 0,1 % - ostatní jehličnany, buk - 5,3 %, bříza - 2,7 %, olše - 1,6 %, javor - 1,3 %, 0,6 % - ost. listnáče. Celková zásoba dříví v lesích lesní správy Hanušovice činila k 1. 1.1995 = 4.494.364 m³ dříví, přičemž roční průměrný přírůstek je 7 m³/ha.

Velmi významnou roli v obhospodařování lesů v obvodu lesní správy má značná rozloha lesů vyhlášených za rezervace a existence Chráněné krajinné oblasti Jeseníky, kde se hospodaření řídí zvláště vypracovanými plány péče o chráněné území. Celkem se jedná o 3.619 ha rezervací, které jsou obhospodařovány podle zvláštního režimu. Podnik Lesy ČR jsou v ČR největší "povinnou osobou" v navracení restitučních majetků. V rámci ČR je dle posledních zjištění 2,637 mil. ha lesů, z nichž jen 50 % je v držení státu. V obvodu lesní správy Hanušovice bude navrženo jen cca 500 ha lesů, vzhledem k původnímu osídlení oblasti Němci, kteří byli po 2. svět. válce odsunuti do Německa.

Závěrem je nutno zdůraznit, že podnik Lesy ČR se snaží od svého založení obhospodařovat svěřené lesy tak, aby za 100 let od nížin do hor rostly opět zdravé smíšené lesy, schopné se přirozeně obnovovat a plnit všechny své funkce.

Přepsáno z dopisu ing. Doležala ze dne 21.3.1996 ředitele lesní správy Hanušovice

Prezentace politické strany - příspěvek do měsíčníku Zlatý roh.

Demokratická unie - DEÚ je mladá, křesťanská strana, která usiluje o prosperitu, morálku a právo pro všechny občany, kteří vidí, slyší a pociťují rozpor mezi slovy a skutečností. Dovolte, abychom představili kandidáty na našem okrese:

- * MUDr. Zdeněk Pospíšil, Zábřeh, zubní lékař, člen Konfederace politických vězňů.
- * Josef Singr, Šumperk, důchodce.
- * Josef Blažek, Chrochov, podnikatel.
- * Josef Morávek, Víkřovice, obchodní zástupce.
- * Rudolf Bezděk, Zábřeh, řidič sanitky, člen Konfederace pol.vězňů.

DEÚ nabízí tento program:

1/ Právní stát, který zde dosud neexistuje pro existenci řady totalitních zákonů. Uvedení jejich souladu s Ústavou a Listinou lidských práv. Reformu soudního systému, aby byl funkční a jeho nezávislost.

2/ Hospodářství. Ekonomický růst umožnit všem občanům, omezit přerozdělování státem. Ihned snížení daně na 33 % a do 3 let pod 25 % daně z příjmu. Snížení byrokratického aparátu státu. V této zemi nikdo pozitivní na nákup velkých investičních celků neměl a majiteli se stala komunistická nomenklatura a hrozí opět nastolení diktátu. DEÚ je proti vývozu nezpracovaných přírodních surovin.

3/ Státní správa - sloužící občanům, vytvoření Nejvyššího soudu oddělení státní a samosprávy, decentralizace. Zavedení přímé volby starostů a odvolatelnost zastupitelů přímo voliči na všech úrovních, kdykoliv.

4/ Sociální politika. Umožnit všem občanům získávat prostředky vlastní prací, pomoci občanům v dočasné tísní, ale neurážet je a nepodlamovat jejich sebedůvěru a schopnosti.

5/ Zdravotnictví. Změnit nekonceptní a záplatané na státní i soukromé. Stát je povinen zajistit základní síť zdravotní péče dostupné všem občanům. Privatizaci zaměřit na zkvalitnění a ne na manipulaci s majetkem.

6/ Bezpečnost a ochrana života a majetku. Patří k právům občanů. Nařízení o nutné obraně musí být ve prospěch napadeného.

7/ Školství, věda a kultura. Nedostatek prostředků nesmí bránit v přístupu ke vzdělání, budeme podporovat sdružení k naplnění volného času mládeže.

8/ Zemědělství. Obnova zemědělského venkova, podpora pracovníků a samostatných lidí. Důsledné navracení majetků, podpora rodinných hospodářství a chudších pramenných oblastí.

9/ Ekologie. Stát musí nést odpovědnost za stav životního prostředí a posílit vliv samospráv.

10/ Zahraniční politika. Usilujeme o přijetí do Evropské unie, změnu vztahu státu k našim krajanům v zahraničí, exulantům vrátit občanství, volební právo a ukradený majetek. DEÚ se zasadí o odvolání všech komunistických agentů působících na min. zahraničí a v zastupitelských úřadech, podporíme schopné a zkušené krajany v zahraničí. DEÚ považuje za prioritní transformaci armády na profesionální sbor a vstup do NATO. Není možné, aby ve vedení armády byly neustále důstojníci z valné části napojení na KGB. Optimálně utvářet nové útvary za současného rušení starých, nevyhovujících.

Předsedkyně DEÚ je ing. Alena Hromádková. A pokud by vám zde v pohraničí přišla na mysl slova: "za komunistů bylo lépe", pak si uvědomme, že ono je za komunistů pořád.

□ LEW

zpracovala ing. Lenka Wagnerová, Hanušovická č.p.121, Staré Město pod Sněžníkem. Podpis.

Přepsáno doslovně dle originálu ze dne 17. dubna 1996

Pohledy do minulosti

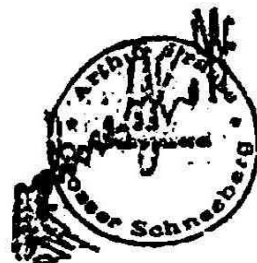
17. ČÁST

(Pokračování z minulého čísla)

Do meziválečné historie turistických objektů Král. Sněžníku patří i postavení sochy slona (ne mamuta) v těsném sousedství chaty. Z celé řady pověstí, které se kolem jejího vzniku po válce rozšířily, zdá se jedinou správnou ta, která uvádí jako autory mladé členy německé umělecké skupiny Prager Secession (grafik Urban, scénárista Hallegger, malíř Karger aj.). Ti si zvolili chatu za místo svých schůzek a také se svou činností dosti významně podíleli na originálním dovybavení chaty. Měli svou oblíbenou píseň, jejíž závěrečné zvuky prý připomínaly hlas slona. Proto se ten stal později jejich symbolem a u příležitosti 10. výročí založení této umělecké skupiny v roce 1932 byl slon, zhotovený ze žuly (a někdy nazývaný "bílý") kameníkem Forsterem z Krnova, postaven před chatou. Z celé řady dalších verzí o vzniku slona - ke 20. výročí postavení chaty, skupinou olomouckých či šumperských maturantů, jako symbol dotyku historických území Čech, Moravy a Slezska, či českými vojáky, kteří zde budovali horskou tzv. mamutí cestu po hřebenu kolem kasáren na

Sušině ke Sněžníku - se zdá být tato verze nejpravděpodobnější.

Poválečný vývoj chaty byl až do roku 1960 vcelku pozitivní. Prvním českým národním správcem byl zřejmě p. Chlup. Spolu se členy rodiny a zaměstnanci měl na chatě i malé hospodářství - držel i koně, choval několik kusů dobytka, prasat, a na dopravu potřebného materiálu a potravin měl i dva pásové motocykly. Ty zajistili pro chatu manželé Elstnerovi, jezdil s nimi většinou jejich syn. Spisovatel a cestovatel František Elstner totiž pobýval na chatě delší dobu a psal zde svoji knihu Saharou a pralesem po předchozí cestě Afrikou automobilem. Paní Elstnerová vypomáhala při organizování kulturního a společenského života účastníků pobytových kurzů na chatě, tehdy jich tu bývalo v jednom běhu až osmdesát. Asi někdy v té době bylo provedeno nové obložení objektu deskami, na čemž se měl podílet i zdejší truhlář p. Fr. Vlk. Zda nová střecha z růžového eternitu byla položena také v této

Předválečná razítka Švýcarský - dnešní polské chaty

době či dříve, se mně nepodařilo zjistit.

Pravděpodobně počátkem 50. let se vlastníkem chaty stalo LSD Jednota Zábřeh, což se projevilo v častém střídání vedoucích chaty. Působil zde např. p. Novák, p. Souček (ten v době kolem roku 1958) a ještě někteří další. Hned v prvních letech byl odvezen veškerý živý inventář a celkově se dá říci, že péče nového majitele o objekt nebyla nejlepší. Někdy v polovině 50. let došlo sice k pokusu postavit v sousedství chaty turistickou noclehárnu, v archivu naší HS je fotografie tohoto rozestavěného objektu z r. 1958, ale s poznámkou, že "budova pod tíhou sněhu spadla dřív, než se v ní někdo mohl vyspat." Po celou tuto dobu, tj. od počátku 50. let, zajišťovali zásobování chaty staroměstští povozníci pp. Pěštal, Kuběnka, Válek, Literák a možná i někdo další. Vozili uhlí, koks i potraviny. Šlo o velmi namáhavou práci, většinou jezdili spolu, protože v některých úsecích cesty bylo takové stoupání, že si museli navzájem vypomáhat.

V roce 1960 došlo v souvislosti s nových státním uspořádáním (změny krajů a okresů) ke značně problematickému rozhodnutí - vrchol Kr. Sněžníku se stal součástí okresu Ústí nad Orlicí. Mělo to pro chatu velmi negativní důsledky. Nový vlastník RaJ Vysoké Mýto neměl o zařízení žádný velký zájem. Jednoznačně zane-

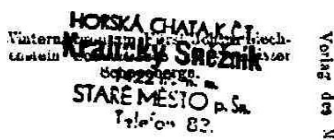

Razítka chaty a věže z válečných let

dbával údržbu, sám osobně jsem později slyšel názor pracovníce RaJ Vysoké Mýto, že finanční prostředky, které měly být investovány na údržbu chaty, byly přidělovány na opravy a další modernizaci chaty na Suchém vrchu, a to z čistě komerčních důvodů. Suchý vrch je dosažitelný dopravními prostředky a má proto mnohem větší návštěvnost. O tom, že chatě nebyla věnována potřebná pozornost, svědčí devítistránková zpráva bývalého Výboru lidové kontroly ONV Ústí n. Orlicí.

Jeden její opis je uložen i v archivu SKS v městské knihovně v Králíkách a byl zveřejněn v roce 1992 v měsíčníku Králícko, č. 7, 8, 9.

Stručný výtah ze zprávy přinesl i Zpravodaj SKS č. 3/93 uložený v archivu naší kroniky. Vyplyvá z něho mimo jiné to, že jednání o objektu začalo v létě r. 1967. Do rozsáhlého šetření bylo zapojeno několik komisí ONV, KNV, MěNV Králíky, RaJ Vysoké Mýto, OHES, OSP, Vlastivědný ústav Šumperk a další. První zpráva má datum 4. 10. 1967 a uvádí dvě možnosti - buď opravu nebo výstavbu nové chaty. Zajímavá je však ta část zprávy, kde se říká, že "tzv. dřevěné opeření chaty nebylo řadu let natřeno novým olejovým nátěrem a je zcela bez barvy, přestože Vč KNV - odbor obchodu uvolnil třikrát za sebou částku 200 tis. korun na zlepšení stavebního stavu budovy." Je zde citován i dopis ONV

První poválečná razítka chaty

Ústí z 27. 7. 1968 podepsaný předsedou ONV, kterým je dáván návrh na převedení částky 200 tis. Kčs určených k adaptaci chaty na Kr. Sněžníku "ve prospěch dofinancování výstavby lyžařského vleku v Králíkách." Dopis je adresován krajské komisi cestovního ruchu. Co se týče diskutovaného napadení trámů chaty houbou dřevomorkou domáci, je třeba toto přiznat, ale ještě zpráva doc. Ing. arch. Rezníčka z 25. 11. 1969 říká, že tyto části stavby (několik trámů ze spodní části objektu a jednu vnitřní stěnu) "je možné opravit výměnou a další řádnou údržbou." Zájemce o podrobnější údaje odkazují na uvedený výtah v časopise na obci. Faktem je, že chata byla na základě rozhodnutí ONV Ústí od srpna 1968 do listopadu 1969 mimo provoz, pak ji převzala brněnská společnost Jadranka (podnik pro poskytování služeb v tuzemsku i zahraničí), ta ji po nezbytných údržbářských pracích o nákladu 200 tis. Kčs částečně zprovoznila, ale v květnu 1970 od smlouvy o provozování odstoupila. Protože jiný zájemce o chatu nebyl, byla v červenci a srpnu 1971 z rozhodnutí ONV Ústí pracovníky Výzkumného ústavu bavlnářského Ústí za úplaty zbourána. Mezi

pamětníky ve Starém Městě jsou i tací, kteří se domnívají, že rozhodnutí o demolici objektu bylo účelové. Soudí tak proto, že během bourání se většina trámů a prken upravovala na potřebné míry a odvážela a spolu s nimi i různé zařízení chaty (např. kachlová kamna z pokojů) či veškeré zbytky materiálu, který sem koncem roku 1969 přivezla společnost Jadranka na opravu (např. bedny tabulového skla). Odvezeny byly zřejmě i všechny obrazy a jiné předměty zvláštní atypické výzdoby objektu, které zde zůstaly z doby působení umělců ze skupiny Prager Secession.

Zpráva pana Šolce v měsíčníku Králícko o bourání chaty končí těmito slovy: "Turistická veřejnost i milovníci tohoto krásného koutu přírody měli zájem na zachování chaty. Všichni byli tímto zásahem krajně rozhořčeni. Nepomohly ani intervence navrhující, aby ze zbytků překvapivě zdravého trámů a prken bylo vybudováno alespoň trvalé zastřešení sklepa chaty jako úkryt před nepohodou.

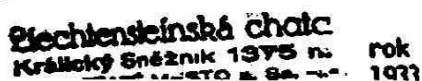
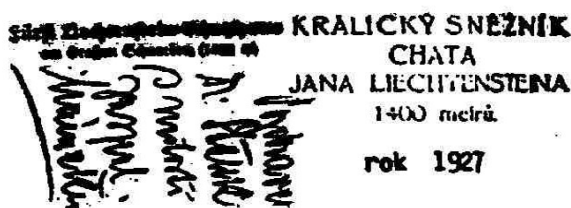
Manželovým Millerovým a p. V. Krejčímu děkuji za informace o prvních poválečných letech na chatě.

Vzhledem k dotazům po uveřejnění první části ještě dvě vysvětlení:

Dolní fotografie na 1. straně představuje chatu na polské straně Sněžníku vybudovanou v r. 1871 vedle švýcarské salaše.

V době odstřelení věže byla na Sněžníku mlha, proto ve Starém Městě bylo zbourání zjištěno až poté, co se změnilo počasí (2. strana, 1. sloupec).

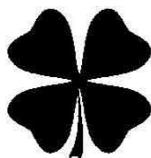
□ zpracoval: Václav Černý, kronikář

Předválečná razítka dnes již zbořeného chaty

Společenská kronika

Životní jubilea v měsíci květnu

75 let

Julie Moravčíková 2. 5. 1921 Staré Město - Chrastice č. 23

Marie Ryšavá 26. 5. 1921 Staré Město, Kladská č. 284

84 let

Marie Srdová 31. 5. 1912 Staré Město, nám. Osvobození č. 108

Jubilantům přejeme do dalších let mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti.

Narozené děti

Adam Valášek 6. 4. 1996 Staré Město - Stříbnice č. 56

Přejeme klidné a šťastné prožití dětství!

Úmrtí

Antonín Řezníček 13.4.1996 Staré Město, Sportovní č. 223, 72 let

Mateřská školka informuje.

Konec masopustu radostně prožily i naše děti. Veselily se při školním karnevalu. S chutí vyráběly spousty různých masek i drobných ozdob ke karnevalové výzdobě školy.

Dalším, tentokrát kulturním zážitkem, se stala pro děti návštěva divadelního představení Královna koloběžka I. v nastudování staroměstských ochotníků. Pěkná pohádka se všem velmi líbila. Děti potom ve třídě malovaly své zážitky.

S houslemi a klavírem seznámil děti líbivými skladbičkami při výchovném koncertu pan učitel Jaroslav Trdla s kolegy. Vstupné na koncert bylo uhrazeno z Nadace rodiče a přátelé školy.

V dubnu ukončilo předplavecký výcvik 30 dětí. Tentokrát jsme jezdili do krytého bazénu v Zábřehu. Přesto, že se předplaveckých lekcí zúčastnily i děti sotva čtyřleté, všechny se přestaly bát vody, řada z nich dokázala

vylovit předmět ze dna bazénu, některé splývají v poloze prsa i znak bez pomůcky. Ředitelství školy děkuje tímto panu P. Kokešovi za finanční pomoc, která snížila cenu za výcvik pro jednotlivé dítě.

Stavebnici LEGO v hodnotě 7.500,- Kč jsme obdrželi od Školského úřadu v Šumperku.

Stavebnice obohatí nejen volné hry dětí, ale bude využívána k dalšímu výchovnému působení.

Hanušovická lesní a.s. darovala školce sponzorský příspěvek 3.000,-Kč.

□ (TJ)

Největší radost a potěšení přináší hudba.

Proto milí rodiče dejte své děti učit hře na hudební nástroj. (Klavír, housle, kytara).

Máte možnost už nyní přihlásit své děti ve Starém Městě v ZŠ na učebně č. 1 na náměstí. Každé úterý od 11.30 do 14.15 hod.

aprob. ped. Jaroslav Trdla

PŘIJĎTE!

1. května 1996 ve
14.00 hodin ve velkém sále
Kulturního domu

VÁCLAV FALTUS

známý imitátor televizních Gumáků a staroměstská skupina TEMPO

velká estrádní show

Vstupné: dospělí 30,- Kč
děti do 10ti let 15,-Kč

Přehled meteorologických pozorování ve Starém Městě za měsíc březen 1996

Datum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Průměrná teplota ve °C	-3,75	-4,25	-5,75	-10,50	-10,62	-5,87	-1,50	-7,50	-7,00	-8,25	
Sněh v cm	40	55	65	70	70	60	55	50	50	50	
Datum	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Průměrná teplota ve °C	-7,75	-8,00	-3,50	-1,25	0,00	0,00	+3,00	+0,25	+3,25	-1,25	
Sněh v cm	50	50	51	57	46	41	35	35	35	33	
Datum	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Průměrná teplota ve °C	-0,50	+0,25	+1,75	+1,25	+1,50	+1,75	-4,00	-0,75	-1,25	-1,75	-3,75
Sněh v cm	30	27	25	25	20	20	18	18	40	22	26

□ Š. Ručka

JASNÁ ZPRÁVA:

Od měsíce března bude dětská diskotéka každých čtrnáct dní. Zároveň se přesouvá na malý sál, a to z důvodu většího přitížení, a tím i možnosti zapojit světla, které k diskotéce patří. Začátek je každou druhou sobotu ve 13.00 hodin.

Jedna změna přece nastala - není už možné losovat vstupenky. Hlavní losování proběhne před prázdninami. Ceny budou skutečně pěkné a losovat se bude jen s hlasovacím lístkem, který jste měli možnost odevzdat při hitparádě. Stále ještě máte šanci. Ta poslední hitparáda proběhne koncem dubna.

□ (VV)

Pozvánka na divadlo.

Na podzim minulého roku se několik členů čerstvě založeného ochotnického souboru "ŠOK" zúčastnilo v Jeseníku okresní přehlídky amatérského divadla.

Již zde se zrodila myšlenka na případnou spolupráci s okolními ochotnickými soubory. Tato myšlenka již získává konkrétní podobu. Dne 7.5.1996 do naší obce zavítá jesenický divadelní soubor "LYRA" s vítězným představením okresní přehlídky amatérského divadla, hrou "Stromy umírají vstojem" od španělského dramatika Alejandro Casony. Jedná se o dramatický příběh vypovídající o lidském utrpení, naději, štěstí i umírání, přesvědčivě ztvárněný jesenickými ochotníky.

Pro ty, kteří již představení v Jeseníku viděli, znamenalo opravdu nezapomenutelný zážitek. Proto doufám, že jak několik stovek obyvatel naší obce nelitovalo času a navštívilo představení Královna koloběžka I., tak i tentokrát si najde cestu do Kulturního domu, aby pomohlo rozvíjet tradici ochotnických divadelních představení ve Starém Městě. Na závěr této pozvánky věřím, že kdo přijde, nebude stejně litovat tak, jako při zhlédnutí představení našich ochotníků.

□ Rudolf Šmůla.

Chystá se DEN MATEK.

Ve velkém sále Kulturního domu ve Starém Městě proběhne v pátek 10.5.1996 v 19.00 hodin zábavný večer. Účinkovat bude dětský divadelní soubor pod vedením paní Macháčkové, paní Jílkové a další. Vítězek bude věnován na financování dětského divadelního souboru.

V předvečer této akce, respektive 7. května v 19.30 hodin budou ochotníci z Jeseníku hrát divadelní hru "Stromy umírají vstojem" od Alejandra Casony. Vstupné činí 20,- Kč.

□ (VV)

SOUTĚŽ + SOUTĚŽ + SOUTĚŽ + SOUTĚŽ

Soutěžní Úkol č. 9
Kde se nachází tento dům?
 Těšíme se na Vaše odpovědi.

V devátém čísle loňského ročníku Zlatého rohu byla vyhlášena soutěž, která by měla oživit zájem o místní historické, geografické, architektonické, případně i ekologické zajímavosti obce. V soutěžním úkole č. 8 se jednalo o znak, umístěný na bývalé provaznické dílně ve Sportovní ulici ve Starém Městě.

Ze správných odpovědí byla vylosována a 100,- Kč obdržela Miroslava Stojková, bytem Staré Město, náměstí Osvobození č. 72.

SOUTĚŽNÍ ÚKOL Č. 9

Odpověď:

Soutěžící:

Bydliště:

KINO STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

Květen 1996

Sobota 4. 18 a 20.00 hod. Vstupné: děti 14,- Kč
dosp.24,- Kč

ZLATÉ OKO *Bojíte se ruské mafie ? Nemusíte!
James Bond se vrací !*

Úterý 7. 18.00 a 20.00 hod. Vstupné: děti 10,- Kč
dosp.24,- Kč

SÍLA LÁSKY *Příběh ztráty a znovuobjevování vášnivých emocí a krás
opravdové lásky.
V hlavních rolích Julia Roberts, Robert Duvall.*

Sobota 11. 18.00 a 20.00 hod. Vstupné: děti 10,-Kč
dosp.22,-Kč

DIVOKÁ ŘEKA *Superhvězda Meryl Streepová v nebezpečných
peřejích. Dabováno.*

Úterý 14. 20.00 hod. Vstupné: 24,- Kč
NÁJEMNÍ VRAZI *Nejlepší bývá jen jeden
V hlavní roli Sylvester Stallone.
Mládeži nepřístupný.*

Pátek 17. 13.30 a 16.00 hod. Vstupné: děti 10,- Kč
dospělí 20,- Kč

JUMAJI *Chcete si zahrát ? Robin Williams v hlavní roli fantastické kome-
die plné bláznivých překvapení.
Dabováno.*

Sobota 18. 20.00 hod. Vstupné:24,-Kč
FARINELLI *Právě Farinelliho "božské" umění je ústředním prvkem
koprodukčního filmu Francie, Belgie, Itálie.
Mládeži nepřístupný.*

Pondělí 19. 16.00 hod. Vstupné: děti 10,-Kč
dosp.20,-Kč

ŠÍPKOVÁ RŮŽENKA *Klasická pohádka z produkce Walta Disneye.*

Sobota 25. 18.00 a 20.00 hod. Vstupné: 20,- Kč
ANI SMRT NEBERE *Komedie ČR o záhadném pádu a zázračném
zmrtvýchvstání manželů Smutných.*

Pátek 31. 10,15 hod. Vstupné: 14,- Kč
APOLLO 13 *"Voláme Houston..., máme problém !"
Film USA podle skutečné události.*

Pátek 31. 8,30 a 16,00 hod. Vstupné: děti 10,- Kč
dosp.20,- Kč

KOUZELNÝ MĚSÍC *Pohádka v koprodukci ČR a SRN.
Zlá čarodějnice chce krále připravit
o zázračný měsíc ...*

ROZPIS UTKÁNÍ TJ STARÉ MĚSTO

Družstvo mužů - jaro 1996 III. tř. sk." B"

- * I. 8.5.1996 16,30 h.
Baník St.Město-Štůty B ST - odl.zápas
- * II. 1.5.1996 16,30 h. Olpa Jindřichov
- St.Město ST - odl.zápas
- * III. 13.4.1996 - V O L N O
- * IV. 21.4.1996 16,30 h.
Sokol Hrabová - Baník SM NE
- * V. 27.4.1996 16,30 h.
Sokol M.Morava-Baník SM SO
- * VI. 4.5.1996 16,30 h.
Baník SM - Sokol Bohdík SO
- * VII. 12.5.1996 15,30 h.
Vikýřovice B - Baník SM NE
- * VIII. 18.5.1996 16,30 h.
Baník SM - Sokol Hrabší SO
- * IX. 25.5.1996 16,30 h.
Sokol Loučná - Baník SM SO
- * X. 1.6.1996 16,30 h.
Baník SM - Sokol Sudkov SO
- * XI. 8.6.1996 16,30 h.
Sokol Obědné - Baník SM SO

Družstvo žáků - jaro 1996

- * I. 1.5.1996 9,00 h. TJ Žák Rapotín -
Baník SM ST - odl.zápas
- * II. 8.5.1996 14,30 h. Baník SM -
Sokol Bludov ST - odl.zápas
- * III. 7.4.1996 14,00 h.
Sokol Štůty - Baník SM NE
- * IV. 13.4.1996 14,30 h.
Baník SM - Olpa Jindřichov SO
- * V. 20.4.1996 - V O L N O
- * VI. 28.4.1996 14,30 h.
Sokol Jedlí - Baník SM NE
- * VII. 4.5.1995 14,30 h.
Baník SM - FK Bohdík SO
- * VIII. 12.5.1996 14,30 h.
Sokol Hrabší SO - Baník SM NE
- * IX. 18.5.1996 14,30 h.
Baník SM - Velamos Sobotín SO
- * X. 25.5.1996 10,45 h.
Spartak Loučná - Baník SM SO
- * XI. 1.6.1996 14,30 h.
Baník SM - Tatran Ruda n.M. SO

N a b í d k a

TJJ Morava, Hanušovická čp.
121, Staré Město
n a b í z í
kvalitní koňský hnůj. Vhodný
do pařeníště a blohumus na
zahradky.

Za TJJ Morava:
ing. Lenka Wágnerová

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

ZLATÝ ROH - zpravodaj obce Staré Město, vydává Obecní úřad ve Starém Městě pod Sněžníkem. Uveřejněné příspěvky nemusí nutně vyjadřovat stanoviska vydavatele.
Sazba: PETIT STUDIO, Tisk: Tiskárna Karel Kučera